

Universitat de Lleida

DEGREE CURRICULUM
**FINANCIAL MANAGEMENT OF
TOURIST BUSINESSES**

Coordination: SÁNCHEZ PULIDO, LAURA

Academic year 2016-17

Subject's general information

Subject name	FINANCIAL MANAGEMENT OF TOURIST BUSINESSES			
Code	102629			
Semester	2nd Q(SEMESTER) CONTINUED EVALUATION			
Typology	Degree	Course	Typology	Modality
	Bachelor's Degree in Tourism	3	COMPULSORY	Attendance-based
ECTS credits	6			
Groups	1GG			
Theoretical credits	0			
Practical credits	0			
Coordination	SÁNCHEZ PULIDO, LAURA			
Department	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS			
Teaching load distribution between lectures and independent student work	60h presencials (40%) 90h treball autònom (60%)			
Important information on data processing	Consult this link for more information.			
Language	Catalan			
Office and hour of attention	Dimarts de 11:30-13:30h i 16-18h Dijous de 12-14h Despatx 1.10 de la FDE			

Teaching staff	E-mail addresses	Credits taught by teacher	Office and hour of attention
GRAÑÓ CALVETE, MARTA	martagranyo@aegern.udl.cat	6	
SÁNCHEZ PULIDO, LAURA	lsanchez@aegern.udl.cat	0	

Subject's extra information

Suggestions

We recommend regular attendance in class and work continued to consolidate content and skills acquired in the course. To achieve it must take the course "to date". Which involves reading the notes for each subject and solve exercises and cases as they are proposing. Also, the preparation of the various assessment tests to facilitate learning and overcoming the matter successfully. Requirements: It is recommended that, before taking the course on Financial Management of Tourism Business, students have studied and achieved specific skills in certain subjects related to this, such as, financing Tourism Management, Accounting and Finance and Financial Mathematics taught in the subject of Mathematics.

The course as part of the academic plan

It is a compulsory subject in the curriculum of the Bachelor of Tourism taught the second semester of third year. The study of the financial side of the business started in the first half of the same year, the subject of Financing Business Tourism, which was to introduce students to the field of finance or structural strategic perspective in the long term. The course is the natural continuation of Financial Management Tourism Company, which delves into the problems of the financial management of the company in cash flow and working capital management. It also aims to analyze the economic and financial situation of tourism enterprises and their reliability according to the binomial profitability - risk. Financial Management Business Tourism is a practical approach to what constitutes short-term finance, the study of the financial structure of the company from an operational standpoint and liquidity management.

Learning objectives

Les capacitats que han d'aconseguir els alumnes/as com a conseqüència del procés d'ensenyament-aprenentatge són els següents:

- Adquirir coneixements i terminologia bàsica de les finances empresarials a curt termini.
- Comprendre la importància que té el circulat en les finances de l'empresa.
- Conèixer el concepte de necessitat de capital de treball i de quines són les variables que li poden afectar.
- Calcular la necessitat d'inversió a curt termini en l'empresa turística.
- Conèixer les diferents fonts de finançament a curt termini que pot utilitzar l'empresa turística; estudiar els avantatges i inconvenients de cadascuna d'elles; i saber calcular el seu cost, amb la finalitat d'escollir l'opció més avantatjosa.
- Comprendre els principis de la gestió de tresoreria "*Cash Management*" i els seus objectius.

- Conèixer l'estructura dels estats financers de l'empresa turística i saber aplicar les tècniques d'anàlisi, amb la finalitat de conèixer el grau de liquiditat, solvència i grau d'endeutament de l'empresa.
- Entendre els conceptes de rendibilitat econòmica i financera i els factors que li poden afectar, tals com el marge, la rotació i especialment l'efecte palanquejament.
- Interpretar les principals variables econòmiques i financeres i ser capaç de formular recomanacions.
- Ser conscient que juntament amb l'objectiu de rendibilitat, l'empresa ha de ser solvent i atendre el pagament dels seus deutes de manera adequada i a temps.
- Conèixer les utilitats de la planificació financera a curt termini.
- Planificar els beneficis i la tresoreria a curt termini de l'empresa turística, mitjançant l'elaboració del compte de resultats previsional, el pressupost de tresoreria i el balanç previsional, amb la finalitat de conèixer els excedents o necessitats de tresoreria que tindrà l'empresa i anticipar-se en la cerca de solucions de finançament o possibilitats d'inversió.
- Calcular les desviacions entre les quantitats pressuposades i les quantitats reals, amb la finalitat de poder adoptar mesures correctores.

Veure apartat competències

Competences

University of Lleida strategic competences

- Correctness in oral and written language.
- Master Information and Communication Technologies.

Degree-specific competences

- Make decisions about finance and investment in companies which offer tourist services.
- Undertake the functions tied to the different functional areas of a touristic business and institutions.
- Apply instrumental techniques in the analysis and resolution of business problems and the making of decisions.

Degree-transversal competences

- Perform in accordance with rigor, personal commitment and quality orientation.
- Ability to organise and plan.
- Ability to analyse and synthesize.
- Team work and leadership.
- Be able to work and learn in an autonomous way and at the same time adequately interact with others through cooperation and collaboration.

Subject contents

Subject contents

PART I: OPERATIVE FINANCE BUSINESS TOURISM.

UNIT 1: OPERATIONAL FINANCE AND FINANCING OF WORKING CAPITAL.

1.1. Finance operations.

1.1.1. Introduction.

1.1.2. Concept, calculation and sources of working capital requirements

1.1.3. The average period of maturation.

1.2. Financing of working capital.

1.2.1. The working capital.

1.2.2. Short-term financing.

1.3. Working capital management policies.

PART II: ANALYSIS OF FINANCIAL STATEMENTS BUSINESS TOURISM.

UNIT 2: ANALYSIS AND FINANCIAL ASSETS.

2.1. Introduction to the analysis of financial statements.

2.2. Analysis of assets or stock.

2.2.1. Application of analytical techniques: percentages, ratios and graphical representation.

2.2.2. Structure and equity balance.

2.2.3. Working capital and equity positions.

2.3. Financial analysis.

2.3.1. Concept of reliability.

2.3.2. Value of minimum working capital and working capital.

2.3.3. Cash flow and cash flow financial economics.

2.3.4. Ratios Financial solvency, debt coverage and cash flow.

UNIT 3: ECONOMIC ANALYSIS

3.1. Analysis of the result.

3.1.1. Formulation of the functional model and analytical results.

3.1.2. Application of analytical techniques: percentages graphical representation.

3.1.3. Expansion rate of sales.

3.1.4. Analysis of expenses.

3.2. Profitability analysis.

3.2.1. The return on assets: rotation, margins and profitability.

3.2.2. The return on equity: financial profitability.

3.2.3. Effects of debt on profitability: financial leverage.

3.3. Example of economic and financial analysis of a hotel.

UNIT 4: EVALUATION OF TOURISM COMPANIES.

4.1. Valuation methods based assets.

4.2. Valuation methods based on the ability to generate wealth.

4.3. Methods applied to multiple companies catering.

4.3.1. Multiple of PER.

4.3.2. Multiple of EBITDA.

4.3.3. Multiple of EBIT

4.3.3. Multiple of the ADR (Average Daily Rate)

4.3.4. Multiple of RevPar (Revenue per Available Room)

4.4. Example of a measurement chain.

PART III: FINANCIAL PLANNING BUSINESS TOURISM.

UNIT 5: FINANCIAL BUDGET OF THE TOURISM COMPANIES

5.1. Budgeting process

5.2. The retirement income

5.3. Preparation of cash budget.

5.4. Balance retirement.

5.5. Control budgets.

5.6. Example of budgeting in a hotel.

Methodology

La metodologia emprada per al desenvolupament de l'assignatura consistirà en:

- El primer dia de classe, es procedirà a la **presentació de l'assignatura als alumnes**. En la presentació s'exposaran els objectius, continguts i la metodologia que se seguirà en el seu desenvolupament, així com les competències que hauran de desenvolupar els alumnes en acabar la mateixa. També es detallaran els instruments i criteris d'avaluació, així com el moment de la seva realització.
- En les sessions presencials es combinaran les classes teòriques i les classes pràctiques. Preferiblement, les sessions en Grup Gran, de més durada, es dedicaran a les classes teòriques i les sessions de Grup Mitjà, a les classes pràctiques. Encara que podran alternar-se, segons sigui convenient.
- En les sessions teòriques es realitzaran **classes magistrals** utilitzant **mètodes participatius**, intentant despertar l'interès i la capacitat de raonament de l'alumnat, tractant temes actuals de discussió i d'anàlisi per promoure el coneixement per comprensió.
- Al inici de cada sessió es recordaran els continguts més rellevants tractats en la sessió anterior, perquè els alumnes se situïn i relacionin els conceptes. Així mateix, sempre que sigui preceptiu, es relacionarà els continguts de l'assignatura amb els continguts d'altres assignatures relacionades.
- Posteriorment, es procedirà a l'exposició dels continguts. Aquestes exposicions aniran acompanyades d'exemples pràctics en la pissarra, casos reals i recursos visuals (com a diapositives, anotacions en pdf o Word) per afavorir la comprensió d'allò que s'està explicant.
- En l'espai "Recursos" del **Campus Virtual** es deixarà el **material de suport** corresponent a cadascun dels temes. Aquest material estarà disponible abans del inici de cada tema, amb la finalitat de que els alumnes puguin portar-ho a classe imprès i faciliti el seguiment de les sessions.
- Les **classes pràctiques** es combinaran a *l'aula ordinària* i a *l'aula d'informàtica*. Es basaran en la resolució de problemes i casos pràctics, cerca i anàlisi d'informació. Es realitzaran activitats d'aprenentatge que incloguin treball autònom, activitats autorregulades, basades en casos i/o ambients reals, amb la finalitat d'apropar la realitat empresarial a l'aula.
- La metodologia s'orienta a la **participació activa de l'alumnat**. Per dotar a l'estudiant de la capacitat de resoldre problemes fa falta que, des del principi, s'acostumi a resoldre'ls per si mateix, i no a copiar les solucions directament. És per això, que en les classes de teoria es realitzarà una explicació dels conceptes bàsics de cada tema seguint el "material de suport" que els alumnes tindran publicat al Campus Virtual. Recolzant-se en els coneixements adquirits en la part teòrica, es desenvoluparà la classe pràctica. Proposant-se problemes als estudiants que es resoldran en classe o hauran de resoldre per ells, i que posteriorment seran corregits en classe o a través del Campus Virtual.
- Les **activitats d'avaluació** seran comentades i corregides en classe, normalment en la sessió posterior a la seva realització, ja que l'avaluació ha de ser **part del procés d'aprenentatge** i ha de servir per aprendre. L'avaluació ha de servir als alumnes per prendre consciència dels seus assoliments i manques i per millorar les seves competències.

- Els alumnes disposaran de **sis hores setmanals de tutoria** amb la professora, a les quals podran assistir sense necessitat d'hora prèvia. En cas que algun alumne/a volgués realitzar tutoria fora de l'horari establert, haurà de posar-se en contacte amb la professora prèviament a través del correu intern per fixar dia i hora.
- Finalment, dir que la programació sempre ha de ser un **instrument flexible i obert**, per tant ha d'adaptar-se a les característiques diferencials de l'alumnat i al context en el qual ha d'aplicar-se a cada moment.

Development plan

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1-8	Presentació de l'assignatura Temes 1, 2 i 3	Pautes a seguir. Seguiment de les classes presencials. Estudi de casos Resolució d'exercicis.	24	Treball i comprensió dels recursos docents. Resolució d'exercicis.	34
9	Avaluació	Prova escrita teòrica i pràctica corresponent als temes 1 al 3.	2	Preparar la prova.	6
10 a 13	Tema 4 i Tema 5	Seguiment de les classes presencials. Estudi de casos Resolució d'exercicis	20	Treball i comprensió dels recursos docents. Resolució d'exercicis	24
14 en GG	Avaluació	Prova escrita teòrica i pràctica corresponent als temes 4 i 5.	2	Preparar la prova.	6
14 en GM i 15 a 16	Tema 6	Seguiment de les classes presencials. Estudi de casos Resolució d'exercicis	10	Treball i comprensió dels recursos docents. Resolució d'exercicis	14
18	Avaluació	Prova escrita teòrica i pràctica corresponent a tots els temes. Síntesi Temes 1 al 6.	2	Preparar la prova	6
TOTAL 150h			60h.		90h.

(2) HTP = Hores de Treball Presencial

(3) HTNP = Hores de Treball No Presencial

Evaluation

La següent taula mostra les activitats d'avaluació continuada que es pretenen aplicar, així com el moment en què es duran a terme. A continuació també s'exposen els criteris d'avaluació:

Temes	Dates (setmanes)	Activitats d'avaluació	O/V (1)	I/G (2)	%
Temes 1 a 3	Setmana 9 (setmana d'avaluació)	Prova escrita teòrica i pràctica (P1)	O	I	23%
Tema 4 i 5	Setmana 14 (en Grup Gran)	Prova escrita teòrica i pràctica (P2)	O	I	25%
Tots els temes 1-6	Setmana 18 (setmana d'avaluació)	Prova escrita teòrica i pràctica corresponent a tots els temes (P3)	O	I	29%
Treball en grup	Lliurament al final del semestre	Treball de síntesi. Anàlisi econòmic i financer d'una empresa del sector turístic	O	G	23%

(1) Obligatòria/voluntària

(2) Individual / en Grup

Criteris d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura serà **continuada** i es realitzarà a partir de **quatre activitats d'avaluació**, que es ponderaran segons l'indicat en la taula anterior.

Com figura a la taula, es realitzaran tres proves escrites i un treball de síntesi que els alumnes hauran de lliurar en una data determinada al final del semestre.

Les **proves P1 i P3** es dividiran en dues parts. Una primera part que consistirà en un tipus test que inclourà continguts teòrics i pràctics. El tipus test constarà de 25 a 30 preguntes, amb quatre opcions de resposta i una única opció correcta. Les respostes errònies restaran el 25% de la puntuació d'una correcta. La segona part de la prova consistirà en la resolució de dos o tres casos pràctics semblants als quals s'han treballat al llarg de l'assignatura. Quan sigui preceptiu, hauran d'interpretar-se els resultats obtinguts i prendre decisions sobre la base d'ells, justificant l'elecció que en cada cas es realitzi.

En la resolució de les proves d'avaluació es valorarà:

- La correcta aplicació del procediment.
- La correcció en el càlcul de resultats.
- La correcta interpretació dels resultats obtinguts i la justificació de l'elecció realitzada, en cas que se sol·liciti.
- La capacitat d'anàlisi i de síntesi.

- Correcta expressió escrita.

La **prova P2** consistirà en un examen teòric i pràctic, on s'analitzarà el balanç i el compte de pèrdues i guanys d'una empresa del sector turístic, mitjançant l'aplicació de tècniques com el càlcul de percentatges i ràtios. Posteriorment, els alumnes hauran de respondre unes preguntes sobre els resultats obtinguts, fer un diagnòstic de la situació econòmica i financera i si escau, fer una sèrie de recomanacions.

El **treball de síntesi** consistirà a **analitzar una empresa real pertanyent al sector turístic**. Concretament hauran de calcular les necessitats de circulat que té l'empresa així com el seu finançament. També hauran d'aplicar instruments i tècniques d'anàlisi patrimonial, financer i econòmic, amb la finalitat de poder emetre un diagnòstic sobre la seva situació de liquiditat i solvència.

Metodologia per al desenvolupament del treball:

El treball de síntesi es farà en **grups de dos o tres alumnes** i el seu desenvolupament es produirà al llarg del semestre. Durant les primeres setmanes del semestre, es farà públic un llistat d'empreses del pertanyents al sector turístic en l'espai "activitats" del Campus virtual, on els alumnes comunicaran a la professora, l'empresa triada i els components del grup. Així, mateix es facilitarà una guia amb els punts mínims obligatoris que el treball ha de contenir i la seva extensió.

Els alumnes accediran a la base de dades SABI per exportar els estats financers de l'empresa seleccionada, per posteriorment, mitjançant la utilització del full de càlcul, aplicar les tècniques d'anàlisi dels estats financers. Hauran d'interpretar els resultats obtinguts i fer un diagnòstic sobre la "salut financera" de l'empresa analitzada. També hauran de donar una sèrie de conclusions i recomanacions sobre aquest tema.

A mesura que es vagin avançant els continguts del programa, els alumnes aniran aplicant a "la seva empresa" els conceptes i tècniques estudiades amb la finalitat d'anar avançant el treball. En tot moment, els alumnes tindran el suport i guia de la professora. Podran acudir a les hores de tutoria per aclarir qualsevol dubte que vagi sorgint en la realització del mateix.

Criteris d'avaluació del treball:

- El treball en equip.
- Bona organització i planificació del treball (no deixar-ho per a l'últim dia)
- Presentació adequada. Ordre, estructura i correcta expressió escrita.
- La correcta aplicació del procediment.
- Exactitud en el càlcul de resultats.
- La capacitat d'interpretació de resultats, capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- La capacitat crítica
- Utilització i domini de les TIC

Per superar l'avaluació continuada s'haurà d'obtenir una **qualificació mínima ponderada de 5 punts sobre 10**. Els alumnes que no realitzin alguna de les activitats d'avaluació obligatòries obtindran una qualificació de "zero" en l'activitat i no podran recuperar-la.

Els alumnes que hagin realitzat activitats d'avaluació que suposin **menys del 70% de la qualificació global** de l'assignatura, obtindran una qualificació final de "NO PRESENTAT".

Bibliography

Resources on Campus:

Classes are complemented by the group "material support" for the course will be available in the "Resources" Virtual Campus.

This material includes synthetic notes of each topic, exercises and case studies that are properly discussed and resolved a material essential to complete the study of the subject along with the bibliography.

These resources are available on campus as the course progresses.

Bibliography

- **Bibliografía básica**

AMAT, J. (1997). *Control presupuestario*. Barcelona: Ed. Gestión 2000

AMAT, O; CAMPA, F. (2011). *Contabilidad, Control de Gestión y Finanzas de Hoteles*. Barcelona: Ed. Profit.

AMAT, O. (2009) *Anàlisi de Balanços*. Barcelona: Ed. Profit

FAUS, J. (1999). *Finanzas operativas*. Pamplona: IESE.

IRIMIA, A; PALACÍN, M^ªJ. (2009). *Finanzas a corto plazo en las empresas turísticas*. Sevilla: Publicaciones de la Universidad de Sevilla

LÓPEZ MARTINEZ, F.J. (2003). *Manual del Cash Management*. Bilbao: Ediciones Deusto.

LLORENTE, O; JOSE, I. (2010). *Análisis de estados económico financieros*. Madrid: Ediciones CEF

MÉNDEZ, G. (2009). *Análisis y Gestión Financiera de Empresas Turísticas*. Madrid: Ed. Centro de Estudios Ramón Areces.

MUÑIZ, L. (2009). *Control presupuestario, planificación, elaboración y seguimiento del presupuesto*. Barcelona: Ed. Profit

- **Bibliografía complementaria**

BREALEY, R.; MYERS, C. (1998). *Fundamentos de Financiación Empresarial*. Madrid: McGraw-Hill.

CANTALAPIEDRA, M. (2005). *Manual de gestión financiera para Pymes*. Cie Inversiones Editoriales Dossat.

FERNÁNDEZ, L. (2007). *La práctica de las finanzas de empresa*. Madrid. Delta Publicaciones.

MASCAREÑAS, J. (2010). *Finanzas para directivos*. Madrid: Ed. Pearson

SCOTT, EUGENE, F. *Fundamentos de Administración financiera*. México: Ed. McGraw Hill